

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
יג' שבט תשע"ג

פרשה:

פרשת בשלח

כותרת:

ה"שיר של יום" האישי של כל יהודי

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת בשלח – שבת שירה

ה"שיר של יום" האישי של כל יהודי

השבת אנחנו קוראים בקריאת התורה על ה'סופרבול' הגדול בהיסטוריה. זה קרה לפי למעלה משלושת-אלפים שנה בין שתי קבוצות: מצד אחד – מצרים, ה'סופר פאוער', מעצמה עולמית באתם ימים. ומצד שני – משה ובני ישראל שמייצגים את ה'סופר פאוער' האמיתי, שזה הקב"ה.

על תחילת המאבק אנחנו קוראים בפתחת חומש שמות. משה בא לפרעה והראה לו מופת, הוא הפך את המטה לתנין, אולם חרטומי פרעה עשו את אותו הדבר. משה חזר לפרעה והראה לו שהוא הופך את המים לדם, אך פרעה הראה שגם הוא יכול לעשות זאת. משה הביא את מכת צפרדע על המצרים, והמכשפים הוכיחו שגם הם מסוגלים לעשות זאת.

רק בסיבוב הבא התגלה המנצח האמיתי. במכת כינים אמרו החרטומים לפרעה "אצבע אלוקים היא", וכך התהליך המשיך מחיל אל חיל לאורך עשרת המכות. בסופו של דבר, עם ישראל ניצח בצורה מובהקת, כפי שקראנו בפרשיות הקודמות.

השבוע אנחנו קוראים על כך שעם ישראל כבר נמצא מחוץ למצרים, ולפתע ה' מצווה את משה ומורה לו שבני ישראל צריכים להסתובב בחזרה לכיוון מצרים כדי שפרעה יחשוב לתומו ש"נבוכים הם בארץ... וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם" (שמות יד, ד – רש"י).

כלומר, הקב"ה עדיין לא גמר את המערכה עם פרעה, הוא רצה עוד "סיבוב" אחד ואחרון בין שתי הקבוצות. ואכן כצפוי פרעה וכל חילו רדפו אחרי בני ישראל, עד שבשביעי של פסח התרחש הנס האדיר של קריעת ים סוף שבמהלכו בני ישראל ניצלו ואילו המצרים טבעו בים.

נשאלת השאלה הפשוטה: לשם מה הקב"ה היה צריך את כל ה"הפקה" הזאת? אם הוא רצה להרוג את המצרים היה ביכולתו לעשות זאת כמו במכת בכורות שהם מתו בעודם שוכבים במיטותיהם! לשם מה נועד ה"סיבוב" הנוסף הזה?

ההסבר הראשון נכתב כבר בפסוק במפורש "וידעו מצרים כי אני ה'". בנוסף לזה מסביר רש"י על הפסוק "בדבר אשר זדו עליהם" – "במים דמו לאבדם והם נאבדו במים" (שמות יח, יא).

כלומר, שהיה זה מדה כנגד מדה, כשם שהם הטביעו את ילדי ישראל ביאור, כך הקב"ה הטביע אותם במים.

באחת משיחותיו לפרשת בשלח (שיחות קודש' תשל"א כרך א עמ' 398) מבאר הרבי שגאולה לבד אינה מספיקה, שכן הגאולה האמיתית היא רק כאשר הגאולה באה באופן של שמחה. ולפיכך מסביר הרבי בהרחבה שלא בכדי נקראת השבת הזאת בשם "שבת שירה" ולא "שבת גאולה", משום שעד שלא באה השירה והשמחה – לא היתה זו גאולה שלימה.

ואם-כן, לפי זה אפשר להוסיף שהסיבה שהקב"ה עשה נס כה גדול היתה כדי להשיג את התוצאה מהנס הזה. התגובה של עם ישראל לנס האדיר הזה היתה – "שירת הים". בפעם הראשונה בתולדות עם ישראל אנחנו מגלים את הענין של השירה, והנשים אף רקדו עם תופים. אחת המטרות של קריעת ים סוף היתה אפוא להביא לשמחה האדירה שפרצה אצל בני ישראל כאשר הם ראו את "מצרים מת על שפת הים".

הדבר דומה – להבדיל – למשחק ספורט גדול ומשמעותי, שכאשר אחת הקבוצות מגיעה לאליפות ומנצחת, כולם רואים את פרצי השמחה האדירים, אנשים רוקדים, שותים ומשתוללים במשך שבועות שלמים מרוב שמחה על הנצחון של קבוצתם. זה למעשה מה שהתרחש בקריעת ים סוף, הנצחון עורר בקרבם שמחה כה גדולה שגם היציאה ממצרים לא הצליחה לגרום להם שמחה כ"כ רבה.

לא ידוע לנו האם בני ישראל אמרו 'לחיים' בשמחה הזאת. ייתכן שלגברים לא היה מספיק אמונה ובטחון בה' ולכן הם לא הצטיידו בקצת משקה בשעת יציאת מצרים כדי שיהיה להם על מה לומר 'לחיים'.

אבל דווקא לנשים היה בטחון חזק בה' ולפיכך הן הצטיידו בשעת יציאת מצרים בתופים, כפי שרש"י אומר "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם ניסים והוציאו תופים ממצרים" (שמות טו, כ).

אבל אפילו אם לגברים לא היה 'לחיים' בשעת מעשה, הם בוודאי חוו פרץ של שמחה אדירה שהם לא חוו מעולם עד הנה.

פעמים רבות אני שומע תלונות מאנשים שמתפללים בכל יום על כך שהתפילה משעממת אותם, כל יום אותה תפילה חד-גונית, ללא גיוונים וללא שינויים כלשהם.

אבל ישנו קטע אחד בתפילה שהוא משתנה בכל יום – שיר של יום, זהו השיר שהלויים היו שרים בבית המקדש. ללויים היתה מקהלה גדולה בבית המקדש והיא מנתה 120 משוררים.

בזמן שהיו מקריבים את קרבן התמיד הם היו מלווים זאת בשירה ובנגינה, ובכל יום בשבוע הם היו שרים שיר אחר.

בבית המקדש היו נערכות עבודות רבות שהיום אנחנו כמובן לא עושים אותן. כגון הקרבת קורבנות שבזמננו כמובן אסור להקריב קורבנות. הקטרת הקטורת, הדלקת מנורה של שבעה קנים, ועוד כהנה וכהנה.

אפילו את אותם מנהגים שאנחנו כן ממשיכים עד עצם היום הזה, כמו ברכת כהנים, הרי זה רק נחלתם של הכהנים בלבד, שרק הם עולים על הדוכן ומברכים את עם ישראל.

אולם המסורת של שירת הלויים נמשכת עד היום הזה. ואין זו רק מסורת שהלויים בלבד ממשיכים אותה, אלא כל יהודי בימינו אומר בכל יום את ה"שיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש".

מדוע נבחר דווקא המנהג הזה להיות כעין "זכר למקדש" והוא נחלת כלל ישראל?

אולי ניתן לומר שזוהי למעשה הוראה לכל יהודי ויהודי שצריך להיות לו "שיר של יום". כדי לצאת מה"מצרים" האישי והפרטי של האדם צריכים לעשות זאת באמצעות השמחה. זוהי הדרך היעילה והמוצלחת ביותר להיחלץ מהגלות הפרטית, מהדאגות והבעיות של חיי היום-יום. זוהי גם הסיבה שחסידינו נוהגים לשיר ולנגן בשעת התפילה. לפעמים הם כל כך מתלהבים בתפילה שלהם עד שהם פורצים בריקוד סוער.

כל יהודי צריך לשיר "שיר של יום". לא מספיק להתפלל ולעשות מצוות בלבד, צריך פשוט לשיר – שיר של יום.

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד